

četku mrtvorojeno dete; sicer pa ni najmanjšega uzroka, da bi dvojezična gimnazija ne mogla biti v Celju.

Zgodovina celjske gimnazije pové, da je bila v prvi vrsti ustanovljena za vzgojo duhovnikov. Statistika dokazuje, da je od nekdanj največ slovenske mladine obiskovalo to gimnazijo. Ta gimnazija torej ni nikdar bila nemška posest. In ko bi bila, ali Nemci zgubé kaj svoje posesti vsled dvojezične gimnazije?

Nočem preiskavati, zakaj nas tako sovraži nemško-nacionalno-liberalna stranka štajarska in zakaj ta stranka našemu ljudstvu ne privošči najmanjšega kulturnega ali gospodarskega napredka, zakaj zasmehuje in zaničuje vse naše težnje; toda kot Avstrijanec moram reči: Čvrst slovenski narod, njegov kulturni in gospodarski razvoj, zabranitev njegove germanizacije, je eminentna avstrijska korist. Gospodje, glasujte za pravično stvar! Najgotovjša pot do sprave je pravičnost.

Cerkvene zadeve.

Srebrna sv. maša pri Sv. Alojziju v Mariboru.

Le malokateri duhovnik je tako srečen, da bi učakal zlate sv. maše. Zato je že več let navada, da duhovniki, ki so 25 let v službi božji, obhajajo 25letnico mašništva ali srebrno sv. mašo. Pri tej priložnosti se Bogu zahvalijo za neštete milosti in dobrote, ob enem pa se tudi pokrepčajo za nadalnje delovanje, rekoč: Vse za Boga in krščansko ljudstvo do zadnjega vzdihljeja!

Letos so iz naše škofije ti-le p. n. gg. srebrnomašniki: Jožef Črnko, župnik v Vuhredu, Franc Hirti, župnik na Slivnici pri Mariboru, Karol Hribovšek, kanonik in ravnatelj bogoslovski v Mariboru, Lovro Janžekovič, župnik v Vržeju, Matija Kelemina, župnik v Št. Ilji v Slov. gor., Alojz Kreft, župnik na Ponikvi, Mihael Lendovšek, duhovni svetovalec in župnik v Makolah, Martin Meško, župnik pri Kapeli, Franc Polak, c. in kr. vojaški župnik v Inomostu, Martin Skerbec, provizor na Planini, dr. Ant. Suhač, duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Ani na Krempergu, Fr. Škorjanc, župnik na Gomilskem, Jožef Ulčnik, župnik pri Sv. Jedderti, in Franc Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

Vseh teh 14 č. gospodov srebrnomašnikov se je udeležilo slavnostne petindvajsetletnice v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru v torek, dne 30. julija. V krasno ozaljšani cerkvi sv. Alojzija so se zbrali ob 8. uri dopoldne preč. gg. stolni prošt, stolni dekan, kanoniki, več gg. duhovnikov in precej vernega ljudstva. Mladi mariborski gg. duhovniki zapojejo na koru: »Veni Creator Spiritus!«, gg. srebrnomašniki stopijo pred veliki oltar v koretelnih, na prižnico pa stopijo srebrnomašnik velečastiti gospod M. Lendovšek.

V uvodu so gospod govornik omenili, zakaj da so se gg. srebrnomašniki udali ljubeznivemu vabilu preč. g. ravnatelja K. Hribovškega, da obhajajo srebrno sv. mašo pri Sv. Alojziju. V tej cerkvi in tej hiši so se 4 leta pripravljali na duhovniški stan in v tej cerkvi bili v mašnike posvečeni. Na to so se g. govornik obrnili do Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, do blažene Device Marije, sv. Alojzija, potem do vernega ljudstva in do svojih gg. tovarišev. Ljudstvo so prosili za pomoč molitve in gg. tovarišem so popisali grozno odgovornost dušnega pastirja in njegovo zaupanje do Jezusa in Device Marije. K sklepu pridige pa so obljubili v imenu gg. tovarišev zvestobo Jezusu, Devici Mariji, katoliški cerkvi, mil. knezoškofu in vernemu ljudstvu.

Po pridigi, ki je trajala poldrugo uro, so peli slovesno sv. mašo z zahvalno pesmijo preč. g. kanonik in ravnatelj K. Hribovšek. Stregla sta jim č. gg. župnika Franc Hirti in Fr. Zmazek. Na to pa so slovesno črno sv. mašo z »libero« za štiri pokojne tovariše peli veleč. g. dr. Ant. Suhač, kateremu sta stregla č. gg. župnika Al. Kreft in M. Meško. Pri obeh sv. mašah so peli mladi mariborski gg. duhovniki. Orgljal in petje je vodil stolni vikar in kapelnik, č. g. L. Hudovernik.

Opoldne se je zbralo na obed v lepo okrašeni bogoslovski obednici 35 gospodov in sicer prečastiti stolni kapitelj, č. gg. gospodje jubilanti, več č. gg. gostov in 8 pevcev. Pri napitnicah so se prvi oglasili kot hišni gospodar preč. g. ravnatelj ter nazdravili sv. Očetu, mil. knezoškofu, svetlemu cesarju in preč. stolnemu kapitelju. Preč. g. stolni prošt so nato nazdravili gg. srebrnomašnikom, veleč. g. dr. A. Suhač pa so se zahvalili za gostoljubnost hišnemu gospodarju. Gg. pevci so zapeli nekaj mičnih pesmic ter celo par komadov »zagodli«. Z veseljem so vsi pozdravili več telegramov. Tudi mil. knezoškof, ki so te dni bili na birni v Halozah, so poslali telegram. — Dal Bog, da bi se vsi gospodje jubilanti sešli za 15 let pri štiridesetletnici zdravi in krepki, kakor so zdaj!

Gospodarske stvari.

Plevel gorice.

(Konec.)

2. Solnčnica. Slovenci radi vsako cvetlico imenujejo solnčnico, katerakoli ima zolt cvet in pa široko ploščo, ki se za solncem obrača. Taka solnčnica je v rani spomladi Tragopogon pratense, Boksart; ki se vedno suče za solncem, zvečer pa glavico nagne k počinku. Taka je nežna rožica Helianthemum vulgare, ki v poletnem času na solnčnih bregih cvete, da si jo babice nabirajo za neko mazilo za strene ude ali kosti. Sploh pa solnčnico imenujemo tisto cvetlico Helianthus annuus, ki raste na njivi, v vrtu, v vinogradu in povsod, vendar v različni obliki. Gospod Jeglič je na framski razstavi eno priobčil, ki je imela ploščo, skoro pol metra široko; rastla je na kompostu. Kakor plevel zraste ta cvetlica za pedenj ali pol metra visoko. »Slovenski Gospodar« nam jo je lani opisal in priporočil, kar sem takoj storil in jo zasadil z najboljšim uspehom; zato jo tukaj zopet le kratko omenim. Iz vinograda jo iztrebi, na njivi pa jo goji po naslednjem načinu! Kadar si krompir posadila, vzemi malo motkico, pa locanico semena solnčničnega; stopaj po razgonu, mahaj na desno in levo, ter v vsako jamico vloži eno ali dve zrni za meter narazno; in tako po vsem krompirišču, ali menda še tudi med koruzo nekoliko. Pri okapanju in ogrebanju pa je treba paziti, da te rastline ne podsekaš; in dobro storiš, ako jo nekoliko osiplješ po načinu koruze, da je veter ne podere. Tako ti bode donášala na dobri njivi precej koristi. 1. Imela boš celo leto tečno hrano za svinje, katero ti to perje daje; samo ne česaj ga, temuč porezi, da stebila ne raniš; tudi panoge porezi, in le zgornje veje s poglavitno rožo pusti. 2. Steblo ti služi za rajico, po katerem se ovija stezavka, fižola, ki je poleg smes nasaditi. 3. Plošča, ali glavica, kuhana je mastna krma za svinje v jeseni, ki se pa dá tudi posušiti za zimo. Pridene se namreč teh nekoliko med drugo »špuro« za zamek. 4. Tičice, tvoje pevice, bodo imele sladek žir; tudi v hudi zimi jim ga nastavljaš, ko jih je toliko lepo gledati. 5. Zrno se izmelje iz posušenih plošč, se dobro presuši, opše

ali izlušči, ter porabi za najboljše olje, katerega Rusi za pol milijona goldinarjev in še več nažmikajo in prodajo. 6. Steblo je trdo ali leseno, se porabi v slabih krajih za kurila, pri nas pa lahko za kompost. 7. Cvetka daje zdravilo zoper hudo mrzlico.

Vsak plevel se mora konec avgusta ali začetkoma septembra iz gorice odpraviti, da grozdju ne dela sence, in da ob branju lažje jagode poberejo. Kjer plevela v vinogradu ni, bo grozdje zdravo ostalo. Plevel se enkrat ali dvakrat podkaša, ter ga iz gorice iznosimo na vrtnik, ker se posuši, ter za kravo shrani. Na kolje ga natikati, ne svetujemo, ker veter še tedaj lahko več kvara naredi. Najboljši plevel je srakonoga, ki daje sladko in tečno krmo.

Sejmovi. Dne 3. avgusta v Poličanah (za svinje) in na Spodnji Polskavi. Dne 4. avgusta na Starih Sv. gorah. Dne 5. avgusta v Arnotcah, v Loki, Trbovljah in na Ptuj. Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptuj, pri Novi cerkvi v Halozah, v Radgoni in pri Mariji Snežni. Dne 7. avgusta v Imenem (za svinje). Dne 8. avgusta na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Slovenci!) Solze nam stopajo v oči, ko gledamo v podrtine naše ljube prestolnice, bele Ljubljane. — Pomagajte, Slovenci, Ljubljani in ljubljanski okolici, poginijajočima ob velikonočnem potresu letošnjega leta. Kolikor le morete, pomagajte; posebno sedaj, ko ni še minola prva doba silne bede in silnih potreb. — A po preteklih treh mesecih se polagoma vendar le že umirja zemlja pod nami, umirjate se torej sami. Zato je zopet došel čas, da se v obilnej meri spominjate družbe sv. Cirila in Metoda; saj je tudi njo do živa pretresla velikonoča narodna nesreča. — Skrčiti hočemo sicer za enkrat svoje potrebe. Toda svojega narodnega poslanja pa nočemo skrčiti niti za trenotek. Pomnite, rojaki, da duševno ohranjamo tisti Vaš rod, kojemu prvostoluje za sedaj nesrečno slovensko sredotočje: naša Ljubljana. Zato požrtvujoč se in polno desnico darujoč ljubi Ljubljani in nje mili nam okolici delite ob enem vsaj svojo levico drobtinic družbi sv. Cirila in Metoda v pomoč. Slovenci! posebno Ve izvankranjske Slovenke in Vi izvankranjski Slovenci, tega si bodite svesti vsak čas, da kranjski potres naše vseslovenske družbe za stalno zrahljati ne sme. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Ljubljana, dne 20. julija 1895. — Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: L. Svetec.

Iz Petrovč. (Razburjenost) nekaterih naših občinskih odbornikov, ki se je polastila vsled dopisa iz Petrovč, je pač najboljši dokaz, da je dopisnik pravo zadel ter segel v sršenovo gnezdo. Pri zadnji odborovi seji, v kateri se je morala voliti reklamacijska komisija, se je tisti dopis glasno prebral. Ko bralec konča, nastane neka tajna tihota, na to mrmranje in ropot, zabavljanje in ugibanje, kdo da bi bil to pisal, in na to sklep: — tisti, ki se je predrznil to pisati, mora priti pred porotnike! Tako jo je namreč stuhtala modra glavica tajnikova. Žalibog, da tudi nekateri narodni odborniki niso takoj spoznali, da je bil sklep umetno napravljen od nekoga, kateri sedaj na vse kriplje upije v gostilnah po Žalcu, da se je s tem dopisom žalila čast vseh odbornikov in da se ne sme nehati, dokler se ne bo spričal pisatelj in zdihoval v težki ječi! Možje, ne dajte se ujeti v njegove zanke! Mož ta bi rad igral imenitno ulogo; toda v Žalcu to ni mogoče — ker ga

ne morejo rabiti v narodnem Žalcu, so ga izbacili pri volitvah iz občinskega odbora — zato pa misli, da bode šlo v Petrovčah in da bodo tukaj vsi tako plesali, kakor bode on piskal. Ne, tak človek, kateri dela v petroški občini razpor, mora se tudi tukaj odstraniti! Kajti kdo drug je kriv, da se je volitev tako dolgo zavlekla in da se še sedaj ne vé, kedaj bode nova volitev, kakor nevednost tajnikova? Ali ni postava jasna, kakor beli dan, da se mora voliti reklamacijska komisija, katera mora rešiti reklamacije? Tajnik, zakaj pa takrat nisi pokazal svoje modre glavice? In na dalje, kje pa stoji v tistem dopisu, da so vsi dosedanji odborniki pijanci? V tistem dopisu zapisane so le te-le besede: »pri prihodnjih volitvah volite — može značajne (ne pa pijance)«. Kje stoji tukaj, da so vsi odborniki pijanci? Kaj takega si je mogla izmisliti le modra glavica tajnikova! In zakaj tako dela? To sam najboljše vé. Zato možje petrovške občine, ne dajte se zmotiti! Ali že ne čivkajo vrabci po Petrovčah, da je tukaj veliko gnilega, ali že ni pred tremi meseci prinesla »Domovina« novice, da bode prihodnji župan petrovški nemčur?! Ali bi bilo to prav? Ne, to bi bila sramota za nas, da bi se tujci šopirili tam, kjer še od nekdaj prebiva naš rod! In zato, da bode zmaga naša, da dobimo narodnega, poštenega župana, kateri bode tudi ob enem dober gospodar, zato se združite možje, kajti v združenju je moč in zmaga bo gotova! Udeležite se pa tudi v polnem številu volilnega shoda dne 11. avgusta, v nedeljo popoldne, kjer se Vam bode cela stvar še bolj pojasnila. Tedaj na svidenje!

Od Sv. Marjete ob Pesnici. (Nove orglje.) Dne 21. julija smo obhajali god naše farne patrone in ob enem so se tudi blagoslovile nove, že dolgo zaželjene orglje, katere je izdelal orglarski mojster g. J. Brandl v Mariboru. Do 1/2 10 ure se cerkev napolni do zadnjega kotička. Najprej so preč. g. Bohinc blagoslovili z venci okinčane orglje. Zdaj nastane po cerkvi velika tihota, ko so orglje prvokrat javno zapele s svojim kaj milim glasom. Nato so nam č. g. L. Hudovernik v lepi pridigi razložili namen in pomen orgelj, potem so razlagali življenje sv. device Marjete in so posebno mladini na srce polagali najlepší dve čednosti naše patrone, sv. čistost in stanovitnost. Potem je bila velika peta sv. maša, pri kateri so pevci in pevke na koru častno svojo nalogo izvršili. Popoldne so bile latinske večernice, in s tem je bila ta slavnost končana. Hvala vsem čč. gg. duhovnikom, kateri so s svojim prihodom pripomogli, da se je ta za nas nepozabni dan dostojno obhajati mogel. Ob enem se izreka tudi č. g. župniku zahvala za skrb, in g. nadučitelju Š. Kovačiču, ki se je kot organist sam potrudil in po fari darove za orglje nabiral. Daj Bog, da bi čez par let zamogli poročati o blagoslovljenju novega velikega oltarja! Pesnica.

S Polja pri Kozjem. (Petindvajsetletnica.) Za malo faro Sv. Miklavža v Polju je bil letošnji 24. julij slovesen dan. Častiti g. župnik Martin Kragl so obhajali 25. leto, kar so za župnika v tej fari. Ker jih farani srčno ljubijo, so želeli, da se imenitni dan tudi prazniško obhaja v cerkvi. Zgodilo se je. Faranov se je zbralo v cerkvi zelo veliko, čeravno ima zdaj vsak dosti dela na polju. Močno so streljali prejšnji večer in na dan slovesnosti, šolska mladina se je zbrala pred farovžem in pozdravila g. župnika. Kaj lepo je bilo slišati, ko je pred opraviлом povedala neko dekle, po opraviilu pa deček, da hočejo farani Boga prositi za zdravje in srečo g. župniku, v zahvalo za toliko dušnih in telesnih dobrot, ter da jim želijo, naj jim Bog po smrti dodeli največje plačilo, večno zveličanje. Tako govori hvaležno srce. V velečastni procesiji smo šli v cerkev. Ljudje so videli pri tej priliki toliko duhovnikov, kakor